

*ZAŁĄCZNIK
do uchwały Nr VII/66/11
Rady Miejskiej w Kamieńsku
z dnia 9 maja 2011 r.*

**GMINNY PROGRAM
PRZECIWDZIAŁANIA PRZEMOCY
W RODZINIE W GMINIE KAMIENSK
NA LATA 2011-2015**

Rozdział I

Podstawa prawna

Gminny program przeciwdziałania przemocy w rodzinie na lata 2011-2015 zwany dalej programem tworzy gminny system przeciwdziałania przemocy w rodzinie i oparty jest na następujących przepisach prawnych:

1. ustawa z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (Dz. U. Nr 180, poz. 1493 z późn. zm.),
2. ustawa z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (Dz. U. z 2009 r. Nr 175, poz. 1362 z późn. zm.)
3. ustawa z dnia 28 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (Dz. U. z 2007 r. Nr 70, poz. 473 z późn. zm.),

Rozdział II

Informacje ogólne

Rodzina jest najważniejszym środowiskiem w życiu człowieka, kształtującym osobowość, system wartości, poglądy, styl życia. Rodzice czy opiekunowie są wzorem dla dzieci. Ważną rolę w prawidłowo funkcjonującej rodzinie odgrywają wzajemne relacje pomiędzy rodzicami oparte na miłości i zrozumieniu. W przypadku dezorganizacji rodzina nie jest w stanie realizować podstawowych zadań, role wewnętrzne ulegają zaburzeniu, łamane są reguły, a zachowania poszczególnych członków rodziny stają się coraz bardziej niezgodne z normami prawnymi i moralnymi oraz oczekiwaniami społecznymi.

Przemoc w rodzinie jest zjawiskiem, które choć odwieczne, dopiero od kilkunastu lat istnieje w świadomości społecznej w naszym kraju i jest przedmiotem świadomych, skoordynowanych działań zasadniczych.

Przemoc domowa może być zarówno skutkiem, jak i przyczyną dysfunkcji w rodzinie, bez wątplenia należy zakwalifikować ją do kategorii zachowań negatywnych o dużej szkodliwości społecznej. Mimo, że w relacjach międzyludzkich istniała ona od zawsze, o pomocy w rodzinie mówiono niewiele, jakby nie postrzegając jej jako poważnego zagrożenia w funkcjonowaniu rodziny. Takiego, które prowadzi do poważnych naruszeń norm moralnych i prawnych, tragicznych skutków psychologicznych, a w skrajnych przypadkach do poważnych okaleczeń czy zabójstw.

Przemoc w rodzinie nie zawsze jest łatwa do rozpoznania, powszechnie przyjmuje się, że jest to działanie: Według definicji zawartej w art.2 pkt 2 ustawy o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie- **przemoc** to: *”jednorazowe albo powtarzające się umyślne działanie lub zaniechanie naruszające prawa lub dobra osobiste osób wymienionych w pkt 1(członek rodziny to osoba najbliższa w rozumieniu art. 115 §11 ustawy z dnia 6 czerwca 1997 r. Kodeks karny),w szczególności narażające te osoby na niebezpieczeństwo utraty życia, zdrowia, naruszające ich godność, nietykalność cielesną, wolność, w tym seksualną, powodujące szkody na ich zdrowiu fizycznym lub psychicznym, a także wywołujące cierpienia i krzywdy moralne u osób dotkniętych przemocą”.*

Diagnoza zjawiska przemocy w rodzinie.

1. Charakterystyka gminy

Miasto i gmina Kamieńsk należy do powiatu radomszczańskiego, województwo

łódzkie. Miasto i gminę zamieszkuje ogółem:

- rok 2009 - 6129 osób (dane na dzień 30.11.2009 r.)

- rok 2010 - 6280 osób (dane na dzień 30.11.2010 r.)

Dane statystyczne wg stanu na dzień 30 listopada 2009 oraz na dzień 30 listopada 2010r.:

		2009 r.			2010r.		
		Ogółem	kobiety	mężczyźni	Ogółem	kobiety	mężczyźni
Liczba mieszkańców miasta i gminy, w tym:	Miasto	2.851	1 433	1418	2871	1445	1426
	Gmina	3278	1619	1659	3247	1594	1653
Wiek przedprodukcyjny, w tym:	Miasto	626	306	320	618	303	315
	Gmina	751	356	395	736	345	391
Wiek produkcyjny, w tym:	Miasto	1862	871	991	1872	871	1001
	Gmina	1926	848	1078	1927	843	1084
Wiek poprodukcyjny, w tym:	Miasto	363	256	107	381	271	110
	Gmina	601	415	186	584	406	178

Ponadto zameldowanych czasowo w mieście i gminie Kamieńsk zamieszkuje 162 osoby (71 mężczyzn i 91 kobiety).

2. Bezrobocie na terenie miasta i gminy Kamieńsk (dane na koniec III kwartału 2010r.) – dane Powiatowego Urzędu Pracy w Radomsku

Według stanu na dzień 30.11.2010 r. zarejestrowanych było 287 osób. W analogicznym okresie ubiegłego roku zarejestrowanych było 243 osób. W porównaniu do ubiegłego roku liczba bezrobotnych wzrosła o 44 osoby.

Jak wynika z zebranych danych Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej, Komisariatu Policji w Kamieńsku oraz wywiadów środowiskowych Pełnomocnika Burmistrza d/s Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, wynika iż do przemocy w Rodzinie dochodzi najczęściej pod wpływem

alkoholu. Statystyka będąca w posiadaniu GKRPA potwierdza fakt, iż nie wszystkie akty przemocy są zgłoszone organom ścigania.

Dane z Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Kamieńsku, GKRPA w latach 2009-2010

-Liczba sprawców przemocy domowej ogółem	30	35
-w tym kobiety	0	0
-mężczyźni	30	35

-Dane Komisariatu Policji w Kamieńsku w latach 2009-2010

Liczba przeprowadzonych interwencji domowych –ogółem	30	45
-w tym dotyczących przemocy w rodzinie	9	14
Liczba ofiar przemocy domowej	25	29
- w tym kobiety:-	0	0
-mężczyźni	25	29
-dzieci	0	0

Liczba sprawców przemocy domowej pod wpływem alkoholu 25 29

W 2009 roku Komisariat prowadził 9 procedur „Niebieskiej Karty” i wszczęli 2 postępowania o przestępstwo z art. 207kk(znęcanie się nad członkami rodziny)

W 2010 roku Komisariat prowadził 14 procedur „Niebieskiej Karty” i wszczęli 6 postępowań o przestępstwo z art. 207kk(znęcanie się nad członkami rodziny)
Sprawcami Przemocy w Rodzinie są osoby od 25 roku życia do 65 roku.

Nie do końca rozpoznawalna jest przemoc wobec dzieci. Dzieci próbują ukryć krzywdę, a dorośli ukrywają krzywdzenie.

Źródłem dysproporcji sił zazwyczaj są:

- wiek- np. relacja dziecko-dorośli, staruszek-ktoś w sile wieku;
- płeć- zwykle kobieta jest słabsza od mężczyzny, chociaż zdarzają się wyjątki;
- stan zdrowia- na ogół chory czy niepełnosprawny jest słabszy od zdrowego;
- różne zależności- np. dziecko-rodzic, ale też zależność ekonomiczna: ktoś dysponuje pieniędzmi i jest „panem”.

Rodzaje przemocy w rodzinie

- przemoc fizyczna
- przemoc psychiczna
- przemoc seksualna
- przemoc materialna
- zaniedbanie

Przemoc w rodzinie nie jest czynem jednorazowym, często ma długą, nawet kilkunastoletnią historię i zwykle powtarza się. Agresja ze strony osób najbliższych, jeżeli nie mieści się w wyobrażeniu człowieka o tym, co normalne i słuszne, może być wstydliwie ukrywającą tajemnicą. Prawie 70% sytuacji przemocy zachodzi w rodzinach, gdzie istnieje problem alkoholowy.

Dotychczasowe działania w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie.

- W ramach Gminnego Programu Profilaktyki Rozwiązywania Problemów Alkoholowych:
- udzielanie rodziną w której występują problemy alkoholowe, pomocy psychologicznej., (w SP ZOZ w Kamieńsku (od 1997r.) istnieje Punkt Konsultacyjny dla osób uzależnionych od alkoholu, członków ich rodzin, oraz z innymi problemami.
- prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej i edukacyjnej, w szczególności dla dzieci i młodzieży.
- współpraca z Policją w zakresie interwencji i monitorowania w sytuacji przemocy.
- zatrudnienie psychologa w szkole podstawowej (od 2005r.), którego zadaniem m.in. jest pomoc dzieciom w których występuje patologia.
- Współpraca z Miejskim Ośrodkiem Pomocy Społecznej , który pełni rolę wsparcia dla ofiar przemocy.

Rozdział III

Założenia Programu przeciwdziałania przemocy w rodzinie

1. Najważniejszym zadaniem programu jest zatrzymanie przemocy (bez tego pomoc jest nieskuteczna) i zapewnienie bezpieczeństwa i profesjonalnej pomocy ofiarom
2. Propagowanie zasady, że:
  - nikt nie ma prawa stosować przemocy wobec drugiego człowieka.
  - za przemoc zawsze odpowiedzialny jest sprawca przemocy, bez względu na to, co zrobiła ofiara.
  - nie ma żadnego uzasadnienia ani usprawiedliwienia przemocy domowej.
  - dzieci i młodzież mają prawo do życia w bezpiecznym środowisku wolnym od przemocy, a obowiązkiem dorosłych jest im zapewnić.

Program zakłada kompleksową pomoc zarówno dla ofiar jak i sprawców przemocy przy udziale służb i instytucji oraz społeczności lokalnej. Wymaga podejmowania równoczesnych działań o charakterze interwencyjnym, profilaktycznym i terapeutycznym.

Rozdział IV

Podmioty realizujące program

1. Podmioty funkcjonujące na terenie Gminy Kamieńsk świadczące pomoc w przeciwdziałaniu przemocy w Rodzinie.

1. Samodzielny Publiczny Zakład Opieki Zdrowotnej.
2. Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej.
3. Komisariat Policji.
4. Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych.
5. Wszystkie szkoły działające na terenie Gminy Kamieńsk.

2. Adresaci programu:

1. Ofiary przemocy w rodzinie (dzieci, współmałżonkowie, partnerzy, osoby starsze, Niepełnosprawne).
2. Sprawcy przemocy w rodzinie.

3. Przedstawiciele służb zobowiązanych do udzielenia pomocy w sytuacji przemocy
4. Społeczność lokalna – mieszkańcy Kamieńska

Rozdział V

Podstawowe zadania gminy w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie

Zadanie 1. Tworzenie gminnego systemu przeciwdziałania przemocy w rodzinie polegające na:

1. Określeniu zasad wzajemnej współpracy służb i instytucji.
2. Opracowaniu procedury i strategii postępowania w konkretnych przypadkach przy udziale członków zespołów interdyscyplinarnych.
3. Stałej edukacji środowiska lokalnego.
4. Tworzeniu własnych dokumentów potwierdzających występowanie przemocy domowej, takich jak: notatki służbowe wynikające z obserwacji, rozmów z różnymi osobami. protokołów z rozmów z ofiarami przemocy domowej i członkami ich rodzin.
5. Podnoszeniu wiedzy i kwalifikacji przedstawicieli różnych grup zawodowych stykających się z problematyką przemocy w rodzinie.(GKRPA, Koordynatora programu, Zespołu Interdyscyplinarnego).

Zadanie 2. Prowadzenie poradnictwa i interwencji w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie tj.

1. Występowanie do Powiatowej Komisji Policji z wnioskiem o podjęcie działań interwencyjnych przez dzielnicowego lub podjęcie innych działań prewencyjnych, w sprawach gdzie ujawniono zagrożenia przemocy w rodzinie
2. Udzielanie bezpłatnych porad prawnych, psychologicznych, pedagogicznych i socjalnych
3. Prowadzenie rozmów z ofiarami przemocy w rodzinie- zgodnie z zapisami Niebieskiej Karty.
4. Wspólne interwencje środowiskowe policji i pomocy społecznej

Zadanie 3. Prowadzenie gminnych ośrodków wsparcia tj.

1. Bieżąca, systematyczna działalność Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej, który pełni rolę ośrodka wsparcia dla ofiary przemocy domowej:
  - a) udzielanie specjalistycznego poradnictwa,
  - b) podejmowanie interwencji w sytuacji przemocy,
  - c) inicjowanie programów pomocowych,
  - d) koordynowanie działań zespołu interdyscyplinarnego

Rozdział VI

Strategia i metody działania

Cel główny:

Przeciwdziałanie przemocy w rodzinie oraz zwiększenie dostępności i skuteczności pomocy dla rodzin, w których stosowana jest przemoc.

Cele pośrednie

- a) wzrost liczby przeszkolonych osób przygotowanych do pomagania rodzinie z problemami przemocy,
- b) zmiana postaw mieszkańców wobec przemocy w rodzinie,
- c) wzrost liczby placówek udzielających pomocy w środowisku lokalnym,
- d) spadek liczby przypadków przemocy,
- e) stała edukacja środowiska lokalnego poprzez: ulotki, broszury, festyny itp.
- f) udział w kampaniach społecznych dotyczących przeciwdziałania przemocy w rodzinie

Strategia i metody działania

- a) zwiększenie skuteczności i dostępności terapii dla osób doznających przemocy w rodzinie,
- b) ochrona ofiar przemocy poprzez wsparcie: medyczne, prawne, psychologiczne i socjalne,
- c) budowa skutecznych form pomocy dla ofiar przemocy w rodzinie,
- d) zamieszczanie na tablicach ogłoszeń informacji o możliwościach i miejscach uzyskania pomocy,
- e) systematyczne podnoszenie kwalifikacji i wiedzy przedstawicieli różnych grup zawodowych stykających się z problematyką przemocy w rodzinie,
- f) systematyczna edukacja środowiska lokalnego na temat przemocy w rodzinie.

Zadania wymienione w rozdziale V i VI będą realizowane w latach 2011- 2015

Rozdział VII Realizatorzy programu

1. Burmistrz Kamieńska
2. Pełnomocnik Burmistrza ds. Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych
3. Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych
4. Ośrodek Pomocy Społecznej
5. Sąd Rejonowy w Radomsku
6. Komenda Powiatowa Policji
7. Szkoły i Przedszkole
8. Placówki Służby Zdrowia

Rozdział VIII Finansowanie

Źródłem finansowania zadań Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie są środki finansowe z budżetu gminy, ponieważ przeciwdziałanie przemocy w rodzinie jest zadaniem własnym gminy na podstawie ustawy z dnia 26.10.1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi, a także ustawa z 29.07.2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie.

1. Wysokość środków własnych gminy zaplanowanych w bieżącym roku- **10 000,000,-zł.**

Harmonogram wydatków

- 3 000,00,-zł szkolenia członków (GKRPA, Koordynatora Gminnego Programu Przemocy w Rodzinie, Zespołu Interdyscyplinarnego.)
- 2 500,00,- zł - programy profilaktyczne o przemocy.
- 1 500,00,-zł. -zakup broszurek, ulotek, plakatów związanych z Przemocą w Rodzinie .
- 3 000,00,-zł –wsparcie medyczne, prawne, psychologiczne dla ofiar i sprawców przemocy.

Rozdział IX

-Koordynatorem Gminnego Programu Przemocy w Rodzinie -podinspektor w referacie Organizacyjno Administracyjnym.

Efektywność programu i jego ocena mierzona będzie poprzez prowadzenie statystyk ich analizę ilościową i jakościową.

Z realizacji zadań programowych sporządzane będą sprawozdania roczne.

PRZEWODNICZĄCY
RADY MIEJSKIEJ
w Kamieńsku
Jarosław Kozik